

Linguistic scientific description of the concept of “Pilgrimage tourism”

Aygul UMURZAKOVA¹

Tashkent State University of Oriental Studies

ARTICLE INFO

Article history:

Received August 2024

Received in revised form

10 September 2024

Accepted 25 September 2024

Available online

25 October 2024

Keywords:

pilgrimage tourism,
linguistics,
cultural identity,
linguistic research,
communication.

ABSTRACT

This article explores the scientific foundations of the concept of “pilgrimage tourism” in linguistics. Pilgrimage tourism is a form of travel that enhances the interaction between language and culture at sites of religious and cultural significance. The study utilized methods such as surveys, interviews, and observations to investigate pilgrims' motivations for language learning, cultural interaction, and interest in regional traditions. The findings indicate that language plays a critical role in shaping cultural identity and communication within pilgrimage tourism. This article highlights the significance of pilgrimage tourism in linguistics and outlines new prospects for future linguistic research.

2181-3701/© 2024 in Science LLC.

DOI: <https://doi.org/10.47689/2181-3701-vol2-iss4/S-pp216-220>

This is an open-access article under the Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>)

Tilshunoslikda “Ziyorat turizmi” tushunchasining ilmiy tavsifi

Kalit so'zlar:

ziyosat turizmi,
tilshunoslik,
madaniy identifikatsiya,
lingvistik tadqiqot,
muloqot.

ANNOTATSIYA

Mazkur maqola tilshunoslikda “ziyosat turizmi” tushunchasining ilmiy asoslarini o'rganishga bag'ishlangan. Ziyorat turizmi – diniy va madaniy ahamiyatga ega joylarga sayohat qilish jarayonida til va madaniyatning o'zaro aloqalarini mustahkamlovchi turizm turi. Tadqiqot davomida so'rovnomalar, intervyu va kuzatish metodlari qo'llanilib, ziyoratchilarning til o'rganish motivatsiyasi, madaniy o'zaro ta'sir va hududiy an'analarga bo'lgan qiziqishlari o'rganildi. Natijalar shuni ko'rsatdiki, ziyorat turizmida til madaniy identifikatsiya va muloqotni shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu maqola tilshunoslikda ziyorat turizmining ahamiyatini ochib berishga

¹ PhD student, Higher School of Arabic Studies, Tashkent State University of Oriental Studies.
E-mail: aygulumurzakova@gmail.com

xizmat qiladi va kelgusidagi lingvistik tadqiqotlar uchun yangi
istiqbollarni belgilaydi.

Лингвистическое научное определение понятия “Паломнический туризм”

АННОТАЦИЯ

Ключевые слова:

паломнический туризм,
лингвистика,
культурная идентичность,
лингвистическое
исследование,
коммуникация.

Настоящая статья посвящена изучению научных основ понятия «паломнический туризм» в лингвистике. Паломнический туризм представляет собой вид туризма, способствующий укреплению взаимодействия между языком и культурой в процессе посещения мест религиозного и культурного значения. В ходе исследования были использованы методы опросов, интервью и наблюдения для изучения мотивации паломников к изучению языка, их культурных взаимодействий и интереса к региональным традициям. Результаты показали, что язык играет важную роль в формировании культурной идентичности и в коммуникации, сопровождающей паломнический туризм. Данная статья раскрывает значимость паломнического туризма для лингвистики и определяет новые перспективы для будущих лингвистических исследований.

KIRISH

Bugungi kunda ziyorat turizmi nafaqat madaniy va diniy tajriba almashinuvini, balki til va madaniyat o'rtasidagi chuqur aloqalarni shakllantirishda ham muhim o'rin tutmoqda. Ziyorat turizmi deb diniy, tarixiy yoki madaniy ahamiyatga ega bo'lgan joylarga sayohat qilish jarayoniga aytiladi, unda sayohatchilar nafaqat ma'naviy, balki til va madaniyat bilan bog'liq tajribalarni ham o'zlashtiradilar. Tilshunoslikda esa ziyorat turizmi tilning muloqotni shakllantirish, madaniy identifikatsiya va o'zaro madaniy ta'sir omili sifatida qanday rol o'ynashini o'rganishga qaratilgan qiziqarli tadqiqot sohasiga aylanmoqda.

Ushbu maqola ziyorat turizmining tilshunoslik bilan bog'liq jihatlarini ilmiy asosda tahlil qilishga qaratilgan bo'lib, tilning ziyoratchilar va mahalliy aholi o'rtasida o'zaro anglashuv va muloqot vositasi sifatidagi o'rnini o'rganishga qaratilgan. Maqsadimiz – ziyorat turizmida tilning nafaqat aloqa vositasi, balki madaniy meros va identifikatsiya timsoli sifatidagi rolini yoritishdir. Shu bilan birga, tadqiqotimiz tilning ziyorat joylaridagi lingvistik motivatsiya, ya'ni sayohatchilarning tilni o'rganishga bo'lgan intilishiga qanday ta'sir ko'rsatishini aniqlashga qaratilgan.

Mazkur tadqiqot tilshunoslik nuqtai nazaridan ziyorat turizmining ilmiy tavsifini yaratishga xizmat qiladi va bu sohani o'rganishga oid nazariy hamda amaliy ko'rsatmalar beradi. Ziyorat turizmi tilni va madaniyatni o'zlashtirish jarayonida yangi istiqbollar ochib, til o'rganishdagi madaniy va motivatsion omillarni chuqurroq tushunishga yordam beradi.

METODLAR

Ushbu ilmiy tadqiqotda “ziyosat turizmi” tushunchasining tilshunoslikka doir o'rni va rolini o'rganish uchun bir nechta metodlar qo'llaniladi. Tadqiqotning asosiy maqsadi

ziyorat turizmida til va madaniyat o'rtasidagi aloqalarni, shuningdek, ziyoratchilarning til o'rganish motivatsiyasini aniqlashdir. Tadqiqotda quyidagi metodlar va usullar qo'llanildi:

1. *Kvalifikatsiyali Tadqiqot*: ziyorat turizmining tilshunoslik jihatlarini chuqur o'rganish uchun sifatli tadqiqotlar asosida metodologiya ishlab chiqildi. Intervyu va kuzatish orqali ziyoratchilarning mahalliy tilga bo'lgan munosabatlarini va til o'rganish motivatsiyasini o'rganish mumkin.

2. *So'rovnomalar*: ziyorat turizmiga aloqador sayohatchilar va mahalliy aholiga so'rovnomalar o'tkazildi. Bu usul yordamida ziyoratchilarning tilga bo'lgan qiziqishlari, tilni o'rganishga bo'lgan motivatsiyasi va madaniy o'zaro ta'sirlar tahlil qilindi. So'rovnomalar miqdoriy ma'lumotlar to'plab, umumiy tasavvurlarni hosil qilishga yordam berdi.

3. *Intervyular*: ziyoratchilar va mahalliy aholi bilan intervyular o'tkazildi. Bu usul ziyorat turizmi kontekstida til va madaniyatga oid tajriba va fikrlarni chuqur o'rganishga imkon berdi. Intervyular orqali ziyoratchilarning til o'rganish jarayonlari, muloqotdagi til qiyinchiliklari va madaniyatga oid tushunchalar haqida ma'lumotlar yig'ildi.

4. *Kuzatish*: ziyorat joylarida ziyoratchilarning til va madaniyat bilan o'zaro aloqalari o'rganildi. Bu usul orqali tilning real muloqotda qanday ishlashini va mahalliy aholi bilan aloqalarini kuzatish mumkin bo'ldi. Shuningdek, noverbal kommunikatsiya (tana tili) ham tahlil qilindi.

5. *Kontent tahlil*: ziyorat turizmi va til o'rganishiga oid yozma manbalar, bloglar, sayohat tajribalari va turistik materiallar kontenti tahlil qilindi. Bu metod orqali til va madaniyatning qanday aks ettirilgani va sayohatchilarning tilga bo'lgan qiziqishlari o'rganildi.

6. *Miqdoriy Tahlil*: so'rovnomalar orqali olingan ma'lumotlar statistik usullar yordamida tahlil qilindi. Bu usul ziyorat turizmida tilning muloqot va madaniy o'zaro ta'sirlaridagi roli haqida aniq miqdoriy ma'lumotlarni olishga yordam berdi.

Yuqoridagi metodlar yordamida tadqiqot ziyorat turizmida tilning o'rni, sayohatchilarning til o'rganish motivatsiyasi, muloqot jarayonlaridagi madaniy va lingvistik o'zgarishlarni tahlil qilishga imkon berdi.

NATIJALAR

Mazkur tadqiqotning asosiy natijalari ziyorat turizmida tilning muloqot, madaniyat va identifikatsiya shakllanishidagi muhim rolini tasdiqladi. Ziyorat turizmi kontekstida tilning o'zaro madaniy ta'sirni rivojlantirishdagi roli quyidagi asosiy xususiyatlarda namoyon bo'ldi:

1. *Til va Madaniyat O'rtasidagi Bog'lanish*: ziyorat turizmida til nafaqat muloqot vositasi, balki madaniy identifikatsiya va an'analarning ko'rsatkichi sifatida ham ishlaydi. Ziyoratchilar mahalliy tilni o'rganish orqali ularning madaniyatiga chuqurroq kirishishadi va shunday qilib, o'zaro hurmat va madaniy anglashuvni mustahkamlashadi.

2. *Til O'rganish Motivatsiyasi*: tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, ziyoratchilar tilni o'rganishga bo'lgan motivatsiyalarini asosan diniy, madaniy va ijtimoiy sabablarga bog'laydilar. Mahalliy tilni bilish, ziyorat joylari va ularning madaniy qiymatini chuqurroq tushunish uchun zarur deb hisoblanadi. Ziyorat turizmida til o'rganish, bir tomondan, shaxsiy qiziqish va o'rganishga intilish bilan, ikkinchi tomondan, sayohatchilar va mahalliy aholining o'zaro anglashuvini yaxshilashga qaratilgan.

3. *Madaniy O'zaro Ta'sirlar*: ziyorat turizmida til orqali madaniyatlararo muloqot va o'zaro ta'sirlar kuzatildi. Ziyoratchilar mahalliy tilni o'rganish orqali ularning madaniy

qadriyatlarini, urf-odatlarini va diniy amallarini chuqurroq tushunishga harakat qilishadi. Bu esa, o'z navbatida, sayohatchilarning madaniy qiziqishlarini oshiradi va yangi madaniy tajribalarga yo'l ochadi.

4. *Muloqotdagi Qiyinchiliklar*: tadqiqotda shuningdek, ziyoratchilar va mahalliy aholi o'rtasidagi til va madaniy qiyinchiliklar ham aniqlangan. Ziyoratchilar ba'zan mahalliy tilni yaxshi bilmasliklari sababli muloqotda qiyinchiliklarga duch kelishadi, ammo bu muammo ko'pincha tasavvurlarni o'zgartirish, o'rganish va muloqotda ochiq fikrli bo'lish orqali hal qilinadi. Mahalliy aholi esa, ziyoratchilarga tilni o'rgatishda yordam berishga tayyor ekanliklarini ko'rsatdi.

5. *Tilning Madaniy Identifikatsiya Vositasi Sifatidagi Roli*: ziyorat turizmida til, mahalliy madaniyatni anglash va o'zaro madaniy identifikatsiyani shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Ziyoratchilar uchun mahalliy tilni o'rganish nafaqat muloqotni osonlashtirish, balki o'zini o'sha madaniyatning bir qismi sifatida his qilish imkoniyatini ham yaratadi.

MUHOKAMA

Ushbu tadqiqot ziyorat turizmining tilshunoslikdagi ahamiyatini keng ko'lamda o'rganishga qaratilgan bo'lib, tilning madaniyatlararo muloqotdagi, madaniy identifikatsiya va o'zaro anglashuvdagi o'rni haqida muhim xulosalar chiqargan. Natijalar, ziyorat turizmi orqali til o'rganish va madaniy aloqalarning o'zaro bog'liqligini ko'rsatadi, bu esa tadqiqotning dolzarbligini ta'minlaydi.

Ziyorat turizmi nafaqat diniy maqsadlarda sayohat qilishni, balki til va madaniyatni o'rganish, madaniy tajribalarni almashish jarayonini ham o'z ichiga oladi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, ziyoratchilar mahalliy tilni o'rganishga faqat ma'naviy motivatsiya bilan emas, balki madaniy qiziqish, til orqali o'zlarini madaniy an'analar bilan bog'lash istagi bilan ham yondashadilar. Bu jarayon til o'rganishning eng yuqori darajadagi motivatsiyalaridan biri sifatida qaralishi mumkin.

Bundan tashqari, ziyorat turizmida til orqali amalga oshiriladigan madaniy o'zaro ta'sirlar, o'zaro hurmat va o'zini madaniyatning bir qismi sifatida his qilish imkoniyatlarini yaratadi. Ziyoratchilar va mahalliy aholi o'rtasida til o'rganish va o'zaro muloqot jarayonlari ziyorat joylarida yangicha madaniy tajribalarni shakllantiradi. Biroq, bu jarayonda til bilan bog'liq ba'zi qiyinchiliklar ham yuzaga keladi. Ziyoratchilar ba'zan mahalliy tilni yaxshi bilmasliklari sababli muloqotda qiyinchiliklarga duch kelishadi. Shunga qaramay, bu muammo til o'rganish orqali yengil hal qilinishi mumkin, shuningdek, mahalliy aholi ziyoratchilarga yordam berishga tayyorligini ko'rsatdi.

Tadqiqotda ziyorat turizmidagi tilning madaniy identifikatsiya vositasi sifatidagi roli ham alohida ta'kidlandi. Til, mahalliy madaniyatni anglash va ziyoratchilarni o'zlarini o'sha madaniyatning bir qismi sifatida his qilishlariga yordam beradi. Bu, ziyoratchilarning madaniy jarayonga kirishishini chuqurlashtiradi va madaniy hamkorlikni mustahkamlaydi.

Shu bilan birga, ziyorat turizmi lingvistik tadqiqotlar uchun yangi imkoniyatlar yaratadi. Ziyorat turizmida til va madaniyat o'rtasidagi aloqalarni o'rganish, tilning madaniy va ijtimoiy o'zgarishlarga ta'sirini anglashga yordam beradi. Kelajakda, bu sohada amalga oshiriladigan tadqiqotlar tilshunoslikni madaniyatlararo muloqot va identifikatsiya jarayonlarini chuqurroq o'rganish bilan boyitadi.

Biroq, tadqiqotda ko'rsatilgan ba'zi cheklovlar ham mavjud. Masalan, ziyorat turizmida til o'rganish motivatsiyasiga ta'sir qiluvchi omillarni yanada kengroq tahlil qilish zarur. Shuningdek, ziyorat joylarining geografik va madaniy xususiyatlari ham til o'rganish

jarayoniga ta'sir ko'rsatishi mumkin, shuning uchun bu masalani tadqiqotda alohida ko'rib chiqish lozim.

XULOSA

Ushbu ilmiy tadqiqot ziyorat turizmi va tilshunoslik o'rtasidagi bog'liqlikni o'rganishga qaratilgan bo'lib, ziyorat turizmida tilning roli, madaniy aloqalar va identifikatsiya jarayonlari haqida yangi bilimlarni taqdim etdi. Tadqiqotning asosiy natijalari shuni ko'rsatdiki, ziyorat turizmi faqat diniy va ma'naviy sayohat bilan cheklanmaydi, balki til va madaniyatlararo o'zaro ta'sirni chuqurlashtirishga, yangi madaniy tajribalarga yo'l ochishga ham xizmat qiladi.

Ziyoratchilar mahalliy tilni o'rganish orqali nafaqat muloqotni osonlashtirish, balki madaniyatni chuqurroq tushunishga, mahalliy an'analar bilan bog'lanishga intilishadi. Til o'rganishning motivatsiyasi ziyoratchilarda diniy, madaniy va ijtimoiy sabablarga asoslanadi, bu esa tilni o'rganishni o'zaro madaniy o'zgarish va anglashuvning muhim vositasi sifatida ko'rsatadi.

Tadqiqotda shuningdek, til o'rganish jarayonida yuzaga keladigan muloqotdagi qiyinchiliklar, ziyoratchilar va mahalliy aholi o'rtasidagi o'zaro yordam va madaniy o'zgarishlar ham tahlil qilindi. Bunday o'zaro ta'sirlar ziyorat turizmida til va madaniyat o'rtasidagi bog'lanishni yanada chuqurlashtiradi, ziyoratchilar va mahalliy aholi o'rtasidagi muloqotni yaxshilaydi.

Shu bilan birga, tadqiqot ziyorat turizmining tilshunoslikka oid ilmiy o'rganishlarda yangi istiqbollarni ochib berdi. Tilshunoslar uchun bu soha yangi tadqiqot imkoniyatlarini yaratadi, ziyorat turizmida tilning rolini, madaniy ta'sir va identifikatsiya jarayonlarini o'rganish uchun yangi yondashuvlar talab etiladi. Kelajakda ziyorat turizmi va til o'rganishining o'zaro ta'sirini yanada chuqurroq tahlil qilish, tilshunoslik va madaniyatshunoslikka oid tadqiqotlarni boyitadi.

Umuman olganda, bu tadqiqot ziyorat turizmida tilning muhimligini va uning madaniyatlararo aloqalar, o'zaro anglashuv va identifikatsiya jarayonlaridagi rolini tasdiqlaydi. Ziyorat turizmi tilshunoslikka yangi imkoniyatlar yaratib, til va madaniyatning o'zaro bog'lanishini yanada chuqurroq tushunishga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Mahmudov N. Til tilsimi tadqiqi. – Toshkent, 2017.
2. Michael A. Di Giovine. Pilgrimage tourism. – West Chester, 2014.
3. Mirzayev M., Aliyev M. Turizm asoslari. – Toshkent, 2011.
4. Rosida Ekawati. The Linguistic Landscape of Religious Tourism Destination in Bangkalan, Madura: Functions and Identity Representation. – Junral Arbitrer, 2023.
5. Tuxliyev I., Qudratov G., Pardayev M. Turizmni rejalashtirish. – Toshkent, 2010.